

Datum .....

Signering .....

P.M.

Bekämpning av örtogräs i höstraps

1. **Syfte med försöket.** Att visa de provade preparatens verkan mot örtogräs i höstraps.
2. **Preparaten.** Anskaffas och utvägs via HS Skåne, Jonas Schön, Sandby Gård.
3. **Försöksplats.** Välj en plats med jämn och riklig förekomst av örtogräs, helst fri från kvickrot. Försöket skall läggas ut i gröda med litet radavstånd, plöjt eller plogfritt enligt fältkortet. Försöket skall skyltas, ha hörnpålar och gränsas! Bra karta för snabb lokalisering på fältkortet. Bruttoruta = 200 m² / försöksled.
4. **Jordprov.** Uttas och insänds med tydliga beteckningar till Agrilab AB, Ärnevi 63, 755 97 Uppsala eller eget lab med analysparametrar enligt fältkortet.
5. **Markfuktighet vid behandling.** Ange markfuktigheten i skiktet 1-6 cm som våt, fuktig eller torr.
6. **Gradering.** a) Behandlingsskador på grödan graderas en till två veckor efter respektive behandling. Ange skadornas art samt andel skadat bestånd i respektive parcell i % av obehandlat led.
 b) Rapsbeståndet graderas på våren.
 c) Stjälkstyrka graderas vid skörd.
 d) OgräSENS täckningsgrad graderas vid skörd.
7. **Ogräsgraderingar.** Ogräsen graderas 4 och 8 veckor efter sista behandling av led 7 (höst) samt 4 och 8 veckor efter sista vårbehandling enligt bilaga. Dessutom görs en gradering av spillsäden i led 1-4 vid tidpunkten för behandlingen med Select. **Obs! Blanda aldrig in fleråriga örtogräs i gruppen ettåriga örtogräs. Skilj alltid mellan örtogräs och skadegräs!**
8. **Skörd.** Rutor på minst 18 m² skördas. Vid tröskningen vägs fröskörden. Rutvisa fröprov insänds med tydliga beteckningar till Agrilab AB, Ärnevi 63, 755 97 Uppsala eller eget lab med analysparametrar enligt fältkortet. Ställ alltid in tröskan på den utanför försöket liggande skyddszonen! Ange skörderutans storlek!
9. **Utvecklingsstadier och fältanteckningar.** Använd "Utvecklingsskalor och EPPO-koder", 1996 (Leuchovius och Sturesson). För fullständiga fältanteckningar under hela försökstiden.

Ogräsgradering, höstoljeväxter

Förberedelse

- Gå över försöket och kontrollera märkningen av parcellerna.
- Anteckna alla ogräsarter (ört- och gräsogräs) du hittar i obehandlade parceller och notera vilka som är mest frekventa.
- Samtliga arter som är föreskrivna att finnas med i försöket måste noteras även om de endast förekommer i enstaka exemplar.
- Enskilda pilört-, plister-, veronika-, snärjmåra- och violarter behöver normalt inte särskiljas och kan då redovisas som en gemensam artfamilj. Om de måste särskiljas ska det anges i försöksplanen.

Allmänt

Ogräsförekomsten ska bestämmas både i samband med behandlingar och vid graderingar. Vid behandlingstillfällena ska ogräsen räknas och vid graderingarna ska ogräsens täckningsgrad bedömas. Dessutom ska utvecklingsstadierna bedömas.

Tidpunkter för avräkning

- I anslutning till behandlingstillfällena, kan utföras antingen någon dag före, samma dag eller någon dag efter resp. behandling.

Tidpunkter för gradering

- Ogräsgraderingen utförs 4 och 8 veckor efter sista behandling av led 7 (höst) samt 4 och 8 veckor efter sista vårbehandling.

Vid sen vårbehandling kan graderingen 8 veckor efter denna behöva tidigareläggas. Antalet graderingar och tidpunkter för dessa ska alltid anges i PM. Om försöket ska skördas görs en sista enkel gradering av total ogräsförekomst i samband med skörden.

Utförande

- Vid varje behandlings- och graderingstillfälle ska utvecklingsstadiet (medel, max, min) enligt BBCH-skalan anges både för grödan och för de ogräsarter som ska registreras. Dessutom ska höjd och diameter i cm anges för de ogräsarter som ska registreras.

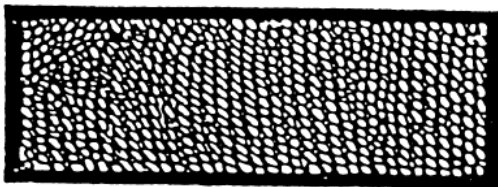
- I nära anslutning till behandlingstillfällena samt vid graderingarna om det skulle tillkomma nygrodda ogräsplantor sedan senaste behandlingstillfället räknas alla ogräs artvis i obehandlade försöksled.

Ogräsen räknas på 1 ruta om 0,25 m² i varje upprepning. Om det ingår mer än ett behandlingstillfälle i försöket ska ogräsen räknas i samma rutor vid varje tillfälle. Räknerutorna ska i sådana fall märkas upp med stickor. Efter avräkningen beräknas artvisa medeltal för hela försöket och resultatet anges i antal per m².

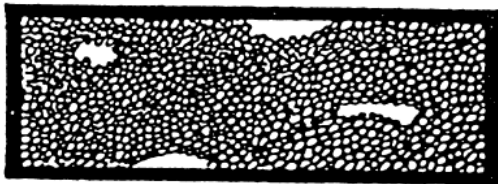
Vid stora ogräsmängder kan det bli nödvändigt att gräva upp plantorna för att kunna räkna dem. Om detta medför att avräkningarna inte kan utföras på samma räknerutor vid senare behandlingstillfällen ska det anges att räkningarna har utförts på olika ställen.

- Vid graderingarna anges först täckningsgraden av det totala ogräsbeståndet i varje obehandlad parcell enligt figuren nedan. Därefter anges den procentuella andelen av den totala täckningsgraden för varje ogräsart så att summan av arterna blir 100 %.

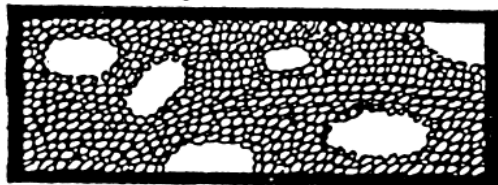
Normalt graderas 4-5 av de mest frekventa ogräsen artvis, varav minst 2-3 ska vara målogräs om sådana anges i försöksplanen. Övriga ogräs redovisas i en grupp för sig. Blanda dock inte fleråriga örtogräs med ettåriga örtogräs och skilj alltid på örtogräs och gräsogräs.

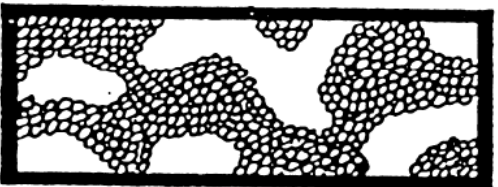
1. Helt dækket med ukrudt. 100 %.

2. Næsten dækket af ukrudt, 90 %. (Karakteren anvendes i området 83-99 % dækning).

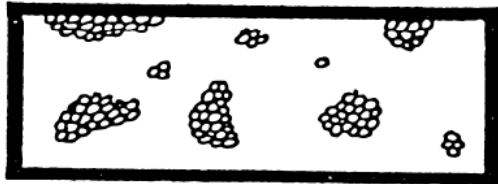
3. Næsten dækket. Små partier uden ukrudt. 75 %. (Karakteren anvendes i området 62-83 % dækning).

4. Sammenhængende ukrudtsbevoksning over hele arealet. 50 %. (Karakteren anvendes i området 40-60 % dækning).

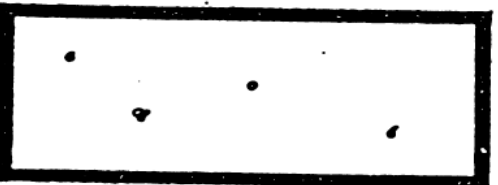
5. Bevoksningen ikke længere sammenhængende, men jævnt fordelt. 30 %. (Karakteren anvendes i området 22-40 % dækning).

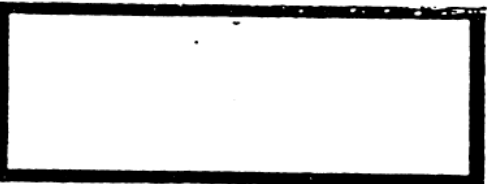
6. Spredte pletter med ukrudt, jævnt fordelt. 15 %. (Karakteren anvendes i området 10-22 % dækning).

7. Kun meget sparsom ukrudtsvækst. 7,5 %. (Karakteren anvendes i området 5-10 % dækning).

8. Enkelstående ukrudt eller ganske få, små klynger. 3 %. (Karakteren anvendes i området 1-5 % dækning).

9. Helt fri for ukrudt. 0 %.

- Om försöksplanen även föreskriver artvis gradering av täckningsgrad i behandlade led ska varje art graderas 0-100 och dessutom ska total täckning anges.
- I behandlade led graderas effekt av behandling i förhållande till täckningsgraden i obehandlat för varje enskild ogräsart samt övriga ogräs (dock ej med hopblandning av fleråriga örtogräs och ettåriga örtogräs samt örtogräs och gräsogräs). Gradera volymen av vitala ogräs i förhållande till obehandlat men ta även hänsyn till dvärgväxt och andra skador på ogräset. Effekten bedöms som ett medeltal av tre platser per parcell. Ogräsgraderingen kan göras enligt skalan nedan men hela skalan 0-100 bör användas:

Skala för visuell bedömning

Skala	Betydelse
0	Som obehandlat, ingen effekt på ogräsplantorna
1-19	Svag minskning av ogräsförekomsten, nästan normal utveckling
20-34	Svag minskning av ogräsförekomsten, ofta normal utveckling
35-64	Svag minskning av ogräsförekomsten, generellt minskad tillväxt
65-79	Effekten inte tillfredsställande, men tydlig minskning av ogräsförekomsten. Vissa plantor endast med lättare skador
80-85	Effekt fortfarande inte tillfredsställande, det finns fortfarande flera ogräsplantor där tillväxten inte har avstannat
86-94	Effekten nästan tillfredsställande, i allmänhet har tillväxten stoppats. Fortfarande möjligt att hitta enskilda ogräsplantor som växer
95-97	Kraftig minskning av ogräsförekomsten. Få ogräsplantor fortfarande livskraftiga
98-99	Nästan full effekt, enstaka livskraftiga ogräsplantor
100	Inga ogräs, full effect

- Vid skörd graderas normalt täckningsgraden av ogräset i samtliga parceller. Notera om någon ogräsart har börjat växa om. Notera även stråstyrkan och om det är ogräset som tryckt ned grödan.

Rapportering

- Resultaten ska redovisas snarast efter varje inventering. Notera vilka arter som ingår i gruppen övriga ogräs och som inte särredovisas.